

'NEDERLAND WORDT ÉCHT STEEDS VEILIGER'

Goed nieuws: Nederland wordt steeds veiliger, zo bleek deze week uit nieuwe cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het aantal geregistreerde misdaden is sinds de eeuwwisseling fors gedaald. Zijn alle criminelen de hant op, of is er iets anders aan de hand?

Door Nienke Blokhuis

In 2001 en 2002 piekte de criminaliteit: er waren 93 misdrijven op iedere duizend inwoners. Nu is dat aantal gedaald tot 49. Maar niet alleen hier, ook in de rest van Europa worden er minder diefstallen en geweldplegingen geregistreerd.

Minder kattenkwaad

Criminoloog Marc Schuilenburg wijst drie redenen aan voor de daling. 'Het belangrijkste is dat mensen meer aandacht besteden aan beveiliging. Denk aan een dubbel slot op de deur, of een alarmsysteem voor de auto. Dat komt doordat we inmiddels hebben geaccepteerd dat er nu eenmaal spullen gestolen worden.'

Maar ook bepaalde maatregelen van de politie dragen bij aan de toegenomen veiligheid en het feit dat jongeren minder buiten zijn. 'Tegenwoordig zitten ze na school vaak binnen, achter de computer, terwijl ze vroeger buiten kattenkwaad uithaalden.'

Veilig voelen

Ondanks dat er meerdere oorzaken zijn, worden de cijfers met argusogen bekeken. 'Is Nederland veiliger? Dat valt te bezien' kopte *Het Parool* zelfs deze week naar aanleiding van de resultaten. Volgens de krant kiezen criminelen tegenwoordig voor minder opvallende daden, zoals drugshandel. Schuilenburg vindt dit soort argwanende reacties normaal. 'Het aantal misdaden daalt al tien jaar, maar toch weigeren mensen het te geloven. Natuurlijk gaat het bij het CBS alleen om geregistreerde misdaden: niet alle criminele activiteiten worden dus meegenomen. Maar er zijn andere cijfers die dezelfde trend bevestigen. Uit enquêtes blijkt bijvoorbeeld dat

mensen zich over het algemeen toch veiliger voelen dan twintig jaar geleden.'

Restje onveiligheid

Ook het feit dat de trend overal in Europa zichtbaar is, bewijst volgens de criminoloog dat het wel

degelijk de goede kant op gaat. Als het overal gebeurt, dan kan het geen toeval zijn. 'Mensen willen het liefst een risicoloos bestaan' verklaart Schuilenburg de sceptische reacties. 'Er is nog maar een klein restje onveiligheid over, maar dat blijkt gewoon moeilijk te accepteren.'

GHB: vreselijk verslavend

Het lijkt steeds populairder te worden: GHB. Volgens de Nederlandse Vereniging van Spoedeisende Hulp Artsen (NVSHA) belanden steeds meer minderjarigen in het ziekenhuis na het gebruiken van de drug. Hoe komt dat en waarom is het eigenlijk zo gevaarlijk?

Door Sandra van de Wiel

Ties Eikendal, voorzitter van NVSHA, werkt als arts op de spoedeisende hulp in Nijmegen. Hij merkt dat daar steeds meer jongeren van vijftien, zestien en zeventien worden binnengebracht na GHB-gebruik. 'Er zijn geen cijfers bekend, maar ik hoor het van collega's uit heel Nederland. Het is iets van de afgelopen vijf jaar. Er wordt én meer van gebruikt én de gebruikers zijn steeds jonger', vertelt hij. 'Uit een peiling van *Scholieren.com* blijkt dat 5% van de scholieren zelf ooit GHB heeft gebruikt. En 25% zou een gebruiker kennen. Dat vind ik best veel.'

Makkelijk te krijgen

Volgens Eikendal gebruiken jongeren vaker GHB omdat de drug heel toegankelijk is. 'Het is goedkoop en best makkelijk te krijgen. Je kunt het zelfs thuis zelf maken. Niet iedereen, maar er bestaan een heleboel "fabriekjes" die er dooereenvoudig veel van maken. In combinatie met het effect dat je er zelfverzekerd van raakt, is het voor veel jongeren natuurlijk wel interessant. Meestal wordt het gebruikt bij uitgaansgelegenheden zoals in een kroeg of discotheek. Maar ook bij schoolfeesten.'

Verschrikkelijk verslavend

GHB is volgens de arts gevaarlijk omdat het lastig te bepalen is hoeveel van de drug iemand nodig heeft om het doel te bereiken. 'Dat verschilt per persoon, maar ook per dag. En als je er teveel van gebruikt, raak je in coma. Daarbij komt dat het verschrikkelijk verslavend is. Het is één van de meest verslavendste drugs die er is. Geestelijk maar ook lichamelijk', vertelt Eikendal. 'GHB leidt in eerste instantie tot angst en slapeloosheid. En later tot geheugen- en leerproblemen. Die eerste symptomen zijn vervolgens te bestrijden door nog meer van de drug te gebruiken. Het gaat van kwaad tot erger. Jongeren gaan van af en toe tijdens een feestje

in het weekend, snel naar meerdere keren per week of per dag. Uiteindelijk kunnen mensen niet meer functioneren zonder het te gebruiken.'

Afkicken is moeilijk

Enmaals verslaafd aan GHB is het ontzettend moeilijk om ermee te stoppen. 'Ongeveer de helft van de mensen die in een kliniek terecht komt om af te kicken stopt vroegtijdig met de behandeling. En meer dan de helft van iedereen die de behandeling wel afmaakt, is binnen drie maanden weer verslaafd. Hoe we ervoor kunnen zorgen dat jongeren van GHB afblijven? Ik denk dat voorlichting heel belangrijk is. Volgens mij zijn er maar weinig jongeren die begrijpen waar ze mee bezig zijn en hoe gevaarlijk en verslavend het is.' Hoe nu verder? Eikendal blijft het probleem voorlopig aankijken. 'Op dit moment wordt niet bijgehouden hoeveel van de jongeren die in het ziekenhuis belanden met een drugsvergiftiging, GHB hebben gebruikt. We zijn bezig met een landelijke database, zodat we daar in de toekomst onderzoeken naar kunnen doen.'

GHB (gamma-hydroxyboterzuur) is een illegale, vloeibare drug die bestaat uit gootsteenontstopper en schoonmaakmiddel. Het zit vaak in een flesje of buisje en wordt met kleine hoeveelheden ingenomen.

TOCH NOG IN NEDERLAND

KORT Howick (13) en Lili (12) uit Amersfoort hoefden deze week toch niet in het vliegtuig naar Armenië te stappen. Zij mogen de asielaanvraag in Nederland afwachten. De broer en zus zijn al tien jaar in Nederland en zijn hier opgegroeid. Hun moeder is wel naar Armenië vertrokken en liet de twee in Nederland onderduiken. Ze hebben nu zelf een asielaanvraag ingediend, waardoor het proces weer opnieuw opgestart moet worden. Het kan tot een half jaar duren tot de twee horen of ze mogen blijven.

ZWARE WINTER

KORT In het natuurgebied de Oostvaardersplassen (tussen Lelystad en Almere) zijn afgelopen winter 3226 wilde dieren doodgegaan. Dat is veel meer dan vorig jaar: toen overleefden 813 dieren het niet. Veel edelherten, paarden en runderen werden afgeschoten door mensen van Staatsbosbeheer. Dat deden ze omdat de dieren zo zwak waren dat ze de winter niet zouden overleven. Over deze wilde dieren werd veel gediscussieerd. Actievoerders vonden dat er te weinig voedsel te vinden was in het gebied en dat de dieren bijgevoerd moesten worden. Uiteindelijk werd dat gedaan. In totaal leven er nu nog zo'n 2200 edelherten, paarden en runderen. Dat is ongeveer evenveel als in 2002.